

2 SUBJEKTY MEDZINÁRODNÉHO EKONOMICKÉHO PRÁVA

Subjektmi medzinárodného práva sú také spoločenstvá a útvary, ktoré majú spôsobilosť:

- a) byť nositeľmi medzinárodných práv a povinností (spôsobilosť na medzinárodné práva a povinnosti),
- b) uplatňovať vlastným menom tieto práva a povinnosti (spôsobilosť na medzinárodné právne úkony),
- c) tvoriť spolu s inými subjektmi všeobecné normy medzinárodného práva (normotvorná spôsobilosť).¹⁰⁹

Podľa rozsahu subjektivity rozlišujeme nasledujúce subjekty:

- a) *subjekty s úplnou subjektivitou* – štáty, ktoré sa aktívne podieľajú na tvorbe medzinárodného ekonomického práva,
- b) *subjekty s obmedzenou subjektivitou* – medzinárodné medzivládne organizácie,
- c) *subjekty s obmedzenou marginálnou subjektivitou* – do tejto skupiny patria jednotlivci ako subjekty medzinárodného práva v prípade, ak jednotlivec porušuje medzinárodné normy, alebo je obeťou porušovania.

Súčasným medzinárodným právom priznáva medzinárodnú spôsobilosť na práva a záväzky a medzinárodnú spôsobilosť na právne úkony predovšetkým suverénnym a zvrchovaným štátom a v obmedzenom rozsahu aj medzinárodným organizáciám a jednotlivcom. Tieto tri základné skupiny subjektov medzinárodného práva nemajú rovnakú povahu, ani rozsah priznaných práv a povinností. Prvým pôvodným a základným subjektom medzinárodného práva zostáva aj naďalej **suverénny a zvrchovaný štát**, ktorý má normotvornú spôsobilosť. Právo uzatvárať medzinárodné zmluvy (*ius contrahendi*) je dokonca považované za jeden zo základných prejavov suverenity štátu (štát sám svojou

---

¹⁰⁹ OUTRATA, V. 1960. *Mezinárodní právo veřejní*. Praha, 1960, s. 51.

vlastnou suverénnou vôľou vstupuje do medzinárodných záväzkov a obmedzuje výkon svojich suverénných a zvrchovaných práv). Právna subjektivita medzinárodných organizácií je, naopak, odvodená od právomocí zvrchovaných štátov, ktoré tieto organizácie vytvorili. Jednotlivcom priznáva medzinárodné právo iba výnimočne a len niektoré atribúty medzinárodnoprávnej subjektivity, najmä v oblasti ochrany ľudských práv a slobôd, humanitárneho práva a medzinárodného trestného práva. Subjektivita medzinárodných organizácií a jednotlivcov je teda obmedzená.

Štáty spolu s medzinárodnými organizáciami sú tvorcami pravidiel a noriem medzinárodného ekonomického práva, pretože sa podieľajú na príprave medzinárodných dohovorov a zmlúv, zároveň sa stávajú aj ich zmluvnými stranami. Slovenská republika je členským štátom viacerých významných medzinárodných organizácií a zoskupení, pričom prispieva k úsiliu medzinárodného spoločenstva zachovať mier a bezpečnosť vo svete. Zároveň sa podieľa aj na príprave medzinárodných noriem a zmlúv.

2.1 Medzinárodné vládne organizácie

Medzinárodné (medzivládne) organizácie sú zoskupenia alebo združenia zvrchovaných a suverénných štátov, ktoré vznikli na základe medzinárodnej zmluvy (základnej) ako fungujúci útvar s cieľom plnenia spoločných cieľov, úloh a programov. **Medzinárodnú organizáciu** teda treba chápať ako medzinárodné združenie štátov, ktoré bolo založené na základe vôle zakladajúcich štátov. *Medzinárodná organizácia je zoskupenie zvrchovaných a suverénných štátov do medzinárodného spoločenstva na základe medzinárodnej zmluvy (mnohostrannej), ktoré presadzuje spoločné ciele, má vlastný systém orgánov a je finančne nezávislé. Medzinárodná organizácia je aj medzinárodné fórum pre mnohostrannú diplomaciu. Členským štátom pomáha pri ich hospodárskom, sociálnom a kultúrnom rozvoji. Členstvo v medzinárodnej organizácii pomáha presadzovaniu zahraničnopolitických záujmov členského štátu.*¹¹⁰ Súčasná medzinárodno-právna prax potvrdzuje, že členmi medzinárodných organizácií sú suverénne a zvrchované štáty. Úlohou medzinárodných organizácií nie je nahrádzať funkcie štátov. **Medzinárodné orga-**

---

¹¹⁰ NOVÁČKOVÁ, D. – STACHOVÁ, P. – HOFFMANN, P. 2010. *Medzinárodné organizácie*. Skalica : Stredoeurópska vysoká škola, 2010, s. 140. ISBN 978-80-89391-18-9.

nizácie vzhľadom na to, že nie sú vykonávateľmi verejnej moci, aj napriek tomu, že disponujú rozsiahlou normotvorbou, výkonnou a súdnou mocou, *nie sú plnoprávnymi subjektmi všeobecného medzinárodného práva*, a preto môžeme hovoriť, že majú *obmedzenú alebo odvodenú medzinárodnoprávnú spôsobilosť*, ktorej rozsah je definovaný v zmluve o ich založení. Medzinárodné organizácie nemajú svoje vlastné územie a sú zložené zo suverénnych a zvrchovaných štátov. Stručne by sme mohli povedať, že *medzinárodná organizácia je odvodeným subjektom medzinárodného práva, ktorý má medzinárodné práva a povinnosti. Rozsah právnej subjektivity ustanovujú členské štáty v zakladateľskej listine (v zmluve o založení). Členské štáty priznávajú medzinárodným organizáciám vlastnosti subjektu medzinárodného práva, pretože chcú, aby medzinárodná organizácia plnila úlohy v záujme členských štátov.* Organizácia Spojených národov je subjektom medzinárodného práva, nie však plnoprávnym ako suverénne a zvrchované štáty. Nemá vlastné územie, zákonodarnú a správnu moc a ani občianstvo. Vychádzajúc z ustanovenia čl. 104 Charty OSN jej prináležia na území členských štátov také právomoci, aké sú nevyhnutné na plnenie jej funkcií.¹¹¹ Znamená to, že OSN môže nadobúdať a scudzovať majetok, vstupovať do medzinárodných rokovanií, zriaďovať na území členských štátov svoje zastúpenia, vydávať právne akty a vystupovať pred súdmi. OSN vstupuje do medzinárodných záväzkov so subjektmi medzinárodného práva. Členské štáty v zmysle čl. 105 Charty OSN priznali Organizácii Spojených štátov aj výsady a imunity (1947).¹¹² Vychádzajúc z čl. 1 Dohovoru o výsadách a imunitách OSN, Organizácia Spojených národov je právnickou osobou.¹¹³ Za významné subjekty medzinárodného ekonomického práva považujeme viaceré medzinárodné organizácie, z hľadiska zamerania vzdelávania však uvádzame iba niektoré:

¹¹¹ Vyhláška ministra zahraničných vecí o Chartě Spojených národů a statutu Mezinárodního soudního dvora, sjednaných dne 26. června 1945 na konferenci Spojených národů o mezinárodní organizaci, konané v San Francisku, předpis 30/1947 Sb.

¹¹² Vyhláška ministra zahraničných vecí č. 52/1956 z 9. júla 1956 o prístupe Československej republiky k Dohovoru o výsadách a imunitách Organizácie Spojených národov schválenému Valným zhromaždením Organizácie Spojených národov 13. februára 1946.

¹¹³ Dohovor o výsadách a imunitách. Vyhláška č. 52/1956. Sb. § 1 Organizácia Spojených národov je právnickou osobou. Má spôsobilosť: dojednávať zmluvy, nadobúdať nehnuteľný a hnutelný majetok a scudzovať ho, vystupovať pred súdmi.

3 NADNÁRODNÉ PRÁVNE FORMY PODNIKANIA

Globalizácia vytvára nové výzvy, ktoré sa odrážajú v potrebe flexibilnej stratégie ekonomického rozvoja. Liberalizácia a globalizácia trhov predstavujú vo všeobecnosti proces, ktorý na trhu posilňuje konkurenciu. Nadnárodné obchodné spoločnosti sú pomerne významnými subjektmi globalizácie. V globalizovanom hospodárstve súťažia obchodné spoločnosti tak na domácich, ako aj na medzinárodných trhoch. Ľudia sa prispôbujú globálnej kultúre, globálnej ekonomike a globálnej zmene životného prostredia. Súčasťou globalizačných procesov je aj zmena hospodárskych vzťahov, investičných vzťahov, zmena právnych foriem podnikania, účtovníctva, daňovníctva a pod. Stále rastúce tempo globalizácie svetového hospodárstva prináša zmeny, ale aj nové výzvy pre všetky národné ekonomiky, najmä však pre ich hospodársku a zahraničnoobchodnú politiku a pre rozvoj medzinárodného podnikania. Činnosť nadnárodných obchodných spoločností umožňuje reorganizáciu medzinárodnej delby práce a obojsmerný pohyb kapitálu. Ich cieľom je dosiahnutie čo najväčšieho podielu na trhu a maximalizácia zisku, pričom tieto ciele sú uprednostňované pred národohospodárskymi záujmami štátov, na území ktorých realizujú investičný zámer. Využívajú rôzne nástroje na premiestnenie zisku z miest jeho vzniku k akcionárom v hospodársky vyspelých krajinách. Nadnárodné obchodné spoločnosti sú však zároveň významným aktérom zavádzania inovačných technológií. Obchod, služby, priame zahraničné investície a s tým spojené aktivity nadnárodných obchodných spoločností vytvárajú hlavné kanály, prostredníctvom ktorých sa uskutočňuje globálna ekonomická integrácia. Nadnárodné formy podnikania prinášajú určité výhody v podnikaní. Za výhodu sa považuje možnosť výberu štátu, kde bude mať nadnárodná obchodná spoločnosť sídlo (ústredie), aby tak maximálne využila napríklad najvhodnejší daňový systém. Na nadnárodné obchodné spoločnosti sa vzťahujú daňové zákony toho členského štátu, v ktorom má oficiálne registrova-

né sídlo. Premiestnením obchodnej spoločnosti môže riešiť optimalizáciu zdanenia obchodných transakcií realizovaných v rámci jej podnikania, napríklad zdaňovanie predaja pohľadávok (postúpenie pohľadávok) alebo pri predaji obchodného podielu.

V súčasnosti podľa práva EÚ existujú nasledujúce právne formy nadnárodných obchodných spoločností:

- Európska spoločnosť,
- Európske družstvo,
- Európske zoskupenie hospodárskych záujmov.

Uvedené obchodné spoločnosti sú označované ako európske nadnárodné obchodné spoločnosti, ktoré prinášajú výhody pre podnikanie v európskom priestore, pretože umožňujú premiestnenie sídla obchodnej spoločnosti z jedného členského štátu EÚ do iného členského štátu EÚ. Nadnárodné právne formy podnikania možno považovať za nástroje na podporu cezhraničných podnikateľských aktivít na vnútornom trhu EÚ. Európska únia prijala sekundárne akty, ktoré členské štáty transponovali do národných právnych predpisov, a preto možno povedať, že vplyvom práva EÚ boli vytvorené podmienky na vznik, zmenu a zánik nadnárodných obchodných spoločností v Slovenskej republike. Právna úprava na úrovni EÚ poskytuje nadnárodným obchodným spoločnostiam na rozdiel od národných právnych úprav vyššiu právnu istotu nielen voči spoločníkom, ale aj voči tretím stranám. Univerzálnym znakom týchto obchodných spoločností je, že musia mať medzinárodný prvok. Podnikatelia vykonávajúci ekonomickú činnosť v rámci niektorej z uvedených obchodných spoločností sú viazaní jednak právnou úpravou členského štátu EÚ, na území ktorého vykonávajú podnikateľskú činnosť a zároveň aj právnymi aktami EÚ.

3.1 Európska spoločnosť

Realizácia vnútorného trhu a zlepšenie podnikateľského prostredia v rámci EÚ je založená na odstraňovaní obchodných prekážok a na harmonizácii podmienok na vykonávanie hospodárskej činnosti. Na tento účel je dôležité, aby obchodné spoločnosti, ktorých podnikateľská činnosť nie je obmedzená na uspokojovanie čisto miestnych potrieb, boli schopné plánovať a vykonávať podnikateľskú činnosť v rámci celej EÚ.

Problematiku európskej spoločnosti (podľa latinského názvu *Societas Europaea* ďalej len „SE“) upravuje nariadenie Rady (ES) č. 2157/2001 z 8. októbra

5 ZAMEDZENIE DVOJITÉHO ZDANENIA

Dvojité zdanenie možno definovať ako situáciu, keď je rovnaký predmet podrobený dvojnásobnému alebo viacnásobnému zdaneniu rovnakou daňou.²⁹³ Dvojité zdanenie môže vzniknúť následkom dvojitej rezidencie alebo zdanenia celosvetových príjmov v krajine pobytu a aj v štáte zdroja príjmu. Daň je ekonomickým nástrojom štátu a je príjmovou zložkou štátneho rozpočtu. Zo štátneho rozpočtu sú financované verejné služby, ako aj vzdelávanie, zdravotná starostlivosť, verejná doprava a pod. Táto oblasť je vo výlučnej pôsobnosti členských štátov EÚ a EHP a v niektorých prípadoch je záležitosťou aj miestnej suverenity. Dani podliehajú domáce aj zahraničné fyzické a právnické osoby. Podľa platnej právnej úpravy sú zdaňované aj príjmy získané v zahraničí, tzv. medzinárodné príjmy alebo celosvetové príjmy. Vzniká tak situácia, keď si dva suverénne štáty nárokovujú na zaplatenie dane, pretože daňový subjekt je viazaný zákonnou povinnosťou. Príčinou vzniku medzinárodného dvojitého zdanenia je kolízia daňových právnych predpisov dvoch štátov, a preto sa javí ako najvhodnejší systém riešenia medzinárodná zmluva o zamedzení dvojitého zdanenia. Medzinárodné zmluvy o zamedzení dvojitého zdanenia sú významným prameňom medzinárodného daňového práva, pretože regulujú daňové vzťahy medzi subjektmi vykonávajúcimi hospodársku činnosť v globálnom prostredí s cieľom obmedziť daňové úniky v medzinárodnom meradle. Určujú zásady rovnakého zaobchádzania pre daňovníkov jedného zmluvného štátu v druhom zmluvnom štáte (zamedzujú diskriminácii). Každá medzinárodná zmluva je dobrovoľným prejavom zmluvných strán. Medzinárodné zmluvy svojou právnou povahou sú nadradené nad vnútroštátnymi právnymi predpismi. Základný právny vzťah medzi vnútroštátnym predpisom a medzinárodnou zmluvou je uvedený v ustanovení § 1 ods. 2 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskor-

²⁹³ SOJKA, V. 2006. *Mezinárodní zdanění příjmů. Smlouvy o zamezení dvojího zdanění a zákon o dani z příjmů*. Praha : ASPI, 2006, s. 29.

ších predpisov a v § 162 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) v znení neskorších predpisov. Podľa ustanovenia § 1 ods. 2 zákona o dani z príjmov *medzinárodná zmluva*, ktorá bola schválená, ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo dohoda, ktorá upravuje zdanenie a s tým súvisiace právne vzťahy vo vzťahu k nesamosprávnym územiám, ktoré v medzinárodných vzťahoch vystupujú samostatne, má prednosť pred týmto zákonom (*zákonná prioritná doložka*), t. j. ustanovenia tohto zákona sa nepoužívajú, ak medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná, ustanovuje inak. Do tejto kategórie medzinárodných zmlúv patria aj medzinárodné daňové zmluvy. Zmluva tohto typu nesmie ukladať vyššie zdanenie, ako ukladá vnútroštátny predpis, ten môže iba modifikovať a zásadne nestanovuje daňovníkom žiadne povinnosti, ktoré nie sú obsiahnuté vo vnútroštátnych predpisoch zmluvných štátov. Len v prípade, ak určitý príjem je zdaniteľný aj v súlade s vnútroštátnym predpisom, aj v súlade s medzinárodnou zmluvou o zamedzení, ktorá obsahuje inštitút dvojitého zdanenia, je možné tento príjem zdaňiť.²⁹⁴ Tieto zmluvy neupravujú druhy daní, ako je napr. daň z pridanej hodnoty, spotrebná daň a pod. Zmluvy o zamedzení dvojitého zdanenia neupravujú možnosť daňovníka vybrať si štát, v ktorom bude jeho príjem zdanený. Prehľad platných medzinárodných zmlúv o zamedzení dvojitého zdanenia, ktorými je viazaná Slovenská republika, je uvedený na webovom sídle Finančnej správy SR v časti *Legislatíva – Zmluvy o zamedzení dvojitého zdanenia*.

Subjektmi medzinárodných daňových vzťahov sú:

- fyzické osoby,
- slovenské podnikateľské subjekty vykonávajúce činnosť v zahraničí,
- zahraničné podnikateľské subjekty vykonávajúce činnosť na Slovensku.

V daňovom práve je vznik daňového vzťahu subjektu (osoby) k štátu založený na tom, či je v pozícii rezidenta alebo nerezidenta.

Pojem **rezident** sa často používa v zmluvách o zamedzení dvojitého zdanenia. Za rezidenta sa považuje osoba, ktorá sa obvykle zdržiava na území nejakého štátu v zákone stanovenej dobe **dlhšie ako 183 dní**. Rezidentom môže byť aj fyzická alebo právnická osoba, ktorá má na území tohto štátu svoje sídlo alebo trvalý pobyt, prípadne obvykle sa tu zdržiava. Ak sú splnené uvedené náležitosti, stáva sa takýto subjekt – osoba daňovníkom príslušného štátu

---

²⁹⁴ Pokyn Finančného riaditeľstva SR k interpretácii medzinárodných zmlúv o zamedzení dvojitého zdanenia a zabránení daňovému úniku v odbore daní z príjmov a z majetku.

a má v tomto štáte **daňovú povinnosť**. Inými slovami povedané, na území tohto štátu podlieha zdaneniu z celosvetových príjmov, a to tak z príjmov zo zdrojov získaných na území tohto štátu, ako aj v zahraničí. Zákon o dani z príjmov upravuje pojem daňovníka s **neobmedzenou daňovou povinnosťou** v § 2 písm. d) ako:

1. *fyzickú osobu, ktorá má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt alebo sa tu obvykle zdržiava; fyzická osoba sa obvykle zdržiava na území Slovenskej republiky,, ak na území Slovenskej republiky nemá trvalý pobyt, ale sa tu zdržiava aspoň 183 dní v príslušnom kalendárnom roku, a to súvisle alebo v niekoľkých obdobiach; do tohto obdobia sa započítava každý aj začatý deň pobytu,*
2. *právnickú osobu, ktorá má na území Slovenskej republiky sídlo alebo miesto skutočného vedenia; miestom skutočného vedenia je miesto, kde sa prijímajú riadiace a obchodné rozhodnutia štatutárnych orgánov a dozorných orgánov právnickej osoby, aj ak adresa tohto miesta nie je zapísaná v obchodnom registri.*

Predmetom dane daňovníka s neobmedzenou daňovou povinnosťou je príjem (výnos) plynúci zo zdrojov na území Slovenskej republiky a zo zdrojov v zahraničí.

V prípade, ak plynú daňovníkovi s neobmedzenou daňovou povinnosťou príjmy zo štátu, s ktorým má Slovenská republika uzavretú zmluvu o zamedzení dvojitého zdanenia, postupuje sa pri zamedzení dvojitého zdanenia v súlade s touto zmluvou.

Za nerezidenta sa považuje subjekt – osoba, ktorá nie je daňovým rezidentom tohto určitého štátu, ale má tu finančné príjmy zo zdrojov v tomto mieste umiestnené. Znamená to, že subjekt – osoba nemá na území príslušného štátu svoje sídlo alebo bydlisko, a aj napriek tomu dosahuje príjmy na území tohto štátu. V meritórnom rozsahu sú to príjmy zo zdrojov na území príslušného štátu. Za príjmy zo zdrojov na území štátu sú považované napríklad úroky z pôžičiek, dividend, licenčné poplatky a pod.

Podľa § 2 písm. e) zákona o dani z príjmov sa za daňovníka s **obmedzenou daňovou povinnosťou** považuje:

1. *fyzická osoba, ktorá nemá na území Slovenskej republiky trvalý pobyt a ani sa na území Slovenskej republiky nezdržiava, a fyzická osoba, ktorá sa na území Slovenskej republiky obvykle zdržiava len na účely štúdia alebo liečenia, alebo ktorá hranice do Slovenskej republiky prekračuje denne alebo v dohodnutých časových obdobiach len na účely výkonu závislej činnosti, ktorej zdroj je na území Slovenskej republiky,*
2. *právnická osoba, ktorá na území Slovenskej republiky nemá sídlo a ani miesto skutočného vedenia. V ustanovení § 16 zákona o dani z príjmov je upra-*

6 SANKCIE MEDZINÁRODNÝCH ORGANIZÁCIÍ

S medzinárodným ekonomickým právom súvisia aj sankcie zavádzané štátmi a medzinárodnými organizáciami. V prípade, ak hrozí porušenie medzinárodného práva, medzinárodného mieru a bezpečnosti, zainteresované strany sa snažia riešiť daný problém **mierovými prostriedkami**. Pri riešení problémov medzi štátmi treba využiť všetky dostupné nástroje riešenia, nevynímajúc aj diplomatické úsilie na dosiahnutie politického riešenia situácie. V prípade nedosiahnutia požadovaných výsledkov alebo dosiahnutia nevyhovujúcich výsledkov sa použijú reštriktívne opatrenia alebo sankcie. Základným predpokladom prípustnosti reštriktívnych opatrení je protiprávne správanie štátu alebo iného subjektu ohrozujúce záujmy štátu alebo iných osôb. Reštriktívne opatrenia obsahujú vždy prvok nátlaku a väčšinou sú časovo obmedzené. Zavádzané reštriktívne opatrenia musia byť legálne a legitímne. Zásadná legálnosť však neznamená, že štáty majú absolútnu voľnosť pri zavádzaní reštriktívnych opatrení. V súčasnosti sú účastníkmi medzinárodných vzťahov štáty, a preto je zrejmé, že aj uplatňovanie sankcií sa dotýka najmä štátov. Právo použiť reštriktívne opatrenia majú predovšetkým štáty alebo medzinárodné organizácie. Štáty sú účastníkmi **dvoch sankčných režimov**, a to **individuálneho sankčného režimu** a **kolektívneho sankčného režimu**. Individuálny sankčný režim sa uplatňuje v prípade porušenia pravidiel medzinárodného práva a neplnenia záväzkov v dobrej viere, ku ktorým sa zaviazali na bilaterálnej úrovni. Individuálne sankcie štátov z dôvodu neplnenia záväzkov v požadovanom čase alebo rozsahu môžu byť aj politicky motivované. Štáty sa musia podriadiť aj **kolektívnemu sankčnému režimu** medzinárodných organizácií, ktorých sú členmi. Medzinárodné organizácie prijímajú opatrenia rôznej právnej povahy a rôznych účinkov voči štátom a iným subjektom, ktoré ohrozujú mier, bezpečnosť, stabilitu, demokraciu a pod. Sankcie voči štátom a subjektom sú uplatňované iba vtedy, ak niet pochyb o ich protiprávnom konaní. V prípade porušenia pravidiel medzinárodných organizácií môže

byť danému členskému štátu pozastavené hlasovacie právo v medzinárodnej organizácii (v Medzinárodnej organizácii pre výživu a poľnohospodárstvo³⁰⁷ alebo v Organizácii Spojených národov pre priemyselný rozvoj). Ďalšou sankciou, ktorá môže byť uložená členskému štátu, je vylúčenie z medzinárodnej organizácie. Zmluva o Európskej únii v ustanovení čl. 7³⁰⁸ upravuje sankčný mechanizmus o pozastavení výkonu určitých práv vyplývajúcich z uplatňovania zmlúv pre príslušný členský štát, ak **existuje jasné riziko vážneho porušenia hodnôt uvedených v čl. 2 ZEÚ** niektorým členským štátom.³⁰⁹ Na prijatie takéhoto opatrenia sa vyžaduje odôvodnený návrh o existencii závažného alebo sústavného porušovania základných hodnôt Únie, ktorý môže podať jedna tretina členských štátov alebo Európska komisia. Následne na to Rada štvorpätinovou väčšinou svojich členov po získaní súhlasu Európskeho parlamentu môže rozhodnúť o zavedení opatrenia. Pred prijatím takéhoto rozhodnutia Rada vypočuje príslušný členský štát a môže mu adresovať vhodné odporúčania. Podľa ustanovenia čl. 7 ods. 3 ZEÚ, ak je prijaté rozhodnutie v nadväznosti na ustanovenie čl. 7 ods. 2 ZEÚ,³¹⁰ môže Rada kvalifikovanou väčšinou rozhodnúť o pozastavení určitých práv vyplývajúcich z uplatňovania zmlúv pre príslušný členský štát **vrátane hlasovacieho práva zástupcu vlády tohto členského štátu na zasadnutiach Rady**. Rada pritom zohľadní možné následky takéhoto pozastavenia na práva a povinnosti fyzických a právnických osôb.

Sankciu možno charakterizovať ako reštriktívne opatrenie, resp. donucovacie opatrenie – obmedzení, príkazov alebo zákazov, ktoré je zavedené na zachovanie alebo obnovenie medzinárodného mieru a bezpečnosti, vyplývajúce zo závažných rozhodnutí Bezpečnostnej rady OSN prijatých na základe

³⁰⁷ V roku 1989 boli pozastavené hlasovacie práva Kambodže vo FAO pre neplnenie si povinností (uhrádzanie jej členských príspevkov).

³⁰⁸ Čl. 7 Zmluvy o Európskej únii. Ú. v. C 83, 30. marca 2010.

³⁰⁹ Čl. 2 ZEÚ: „*Únia je založená na hodnotách úcty k ľudskej dôstojnosti, slobody, demokracie, rovnosti, právneho štátu a rešpektovania ľudských práv vrátane práv osôb patriacich k menšinám. Tieto hodnoty sú spoločné členským štátom v spoločnosti, v ktorej prevláda pluralizmus, nediskriminácia, tolerancia, spravodlivosť, solidarita a rovnosť medzi ženami a mužmi.*” Ú. v. EÚ C 83, 30. marca 2010.

³¹⁰ Čl. 7 ods. 2 ZEÚ: „*Európska rada môže na návrh jednej tretiny členských štátov alebo na návrh Európskej komisie a po získaní súhlasu Európskeho parlamentu jednomyselne rozhodnúť o existencii závažného alebo pretrvávajúceho porušenia hodnôt uvedených v čl. 2 niektorým členským štátom, a to po vyzvaní tohto členského štátu, aby predložil svoje stanovisko.*” Ú. v. EÚ C 83, 30. marca 2010.